

KI-notat nr.: 7/2014 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Tinn kommune/Uttak av grunnvann fra Sandven til Atrå vannverk		
Fylke/kommune:	Telemark/Tinn		
Ansvarlig:	Gry Berg	Sign.:	<i>Gry Berg</i>
Saksbehandler:	Kristin Haugen	Sign.:	<i>Kristin Haugen</i>
Dato:	17 JAN 2014		
Vår ref.:	NVE 201107622-14 ki/kha		

Søknad om tillatelse til uttak av grunnvann fra Sandven til Atrå vannverk i Tinn kommune i Telemark

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	2
Høring og distriktsbehandling	3
NVEs vurdering	4
NVEs konklusjon	5
Forholdet til annet lovverk	5
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	6

Sammendrag

Tinn kommune søker om tillatelse til uttak av grunnvann fra brønner i løsmasser på Sandven ved Atrå i Tinn kommune. Formålet med uttaket er alminnelig vannforsyning. Eksisterende vannforsyning er fra to brønner i samme område. Det er nå etablert en tredje brønn for å sikre vannforsyningen. Det søkes etter vannressursloven om et midlere uttak på 6,5 l/s med et maksimalt uttak på 16,5 l/s i inntil 10 timer. Høydebasseng vil utjevne forbrukstoppene. Det er ikke kommet inn noen merknader til tiltaket, men Telemark fylkeskommune minner om meldeplikten etter kulturminneloven. Undersøkelser viser at grunnvannsforekomsten er godt egnet til drikkevannsformål med god kapasitet. NVE mener at grunnvannsuttaget ikke vil ha nevneverdig påvirkning på noen allmenne interesser.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Tinn kommune tillatelse etter vannressursloven § 8 til uttak av grunnvann fra brønn i løsmasser på Sandven ved Atrå i Tinn kommune. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Tinn kommune, datert 08.08.2013:

"Søknad om konsesjon for uttak av grunnvann til Atrå vannverk

Tinn kommune ønsker formelt å avklare uttak av grunnvann til Atrå VV. Vannuttaket ble etablert i 1996 med et uttak på gjennomsnittlig 6,5 l/s. I forbindelse med etablering av en ny suppleringsbrønn ønsker Tinn kommune å sikre en formell juridisk avklaring på grunnvannsuttaket.

...

Tinn kommune søker herved om følgende tillatelse:

Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- *Gjennomsnittlig uttak av 6,5 l/s grunnvann fra Sandven til drikkevann, med et maksimalt uttak på 16,5 l/s med en varighet inntil 10 timer."*

Beskrivelse av tiltaket

Tinn kommune søker om tillatelse til uttak av grunnvann fra brønner i løsmasser på Sandven ved Atrå i Tinn kommune. Formålet med vannuttaket er vannforsyning til husholdninger. Det er nå etablert tre løsmassebrønner på Sandven. Brønn 3 har hovedprioritet med potensial for uttak på inntil 16,5 l/s. Brønn 1 og 2 har alternerende prioritet. Disse kan pumpes med inntil 12,5 l/s hver. Vannverket pumper vann til høydebasseng som sørger for utjevning av forbrukstoppene. Pumping av brønn 3 med 16,5 l/s over lang tid ga en senkningstrakt som strakte seg 115 meter rundt brønnen. Avsenkningen i brønnen var på 85 cm ved pumping av 22 l/s. Eksisterende 2 brønner fra 1997 har vært hovedvannforsyning, men kapasiteten ønskes utvidet for å øke forsyningssikkerheten. De to eldre brønnene er ikke tidligere konsesjonsbehandlet, da det ikke var et noe slikt krav i eldre lovgivning. Ny brønn 3 ligger i nærhet til eksisterende ledningstrasé. Graving vil skje i eksisterende trasé og oppkobling skjer mot eksisterende vannverk. Utforming av ny brønn, som ble boret i 2011, blir lik eksisterende brønner. Brønnområdet blir utvidet og et større område blir inngjerdet. Det er etablert en turvei ned til brønnområdet. Denne tåler belastning av tyngre kjøretøy.

Om søker

Tiltakshaver er Tinn kommune.

Beskrivelse av området

Brønnområdet ligger på Sandven rett nord for elva Gøyst der den renner ut i Tinnsjøen. Brønnene er etablert i en avsetning ved utløpet av Gausetdalen i nordenden av Tinnsjøen. Avsetningen er et breelvdelta med en mektighet på rundt 30 meter. Øvre sjikt består av elveavsetninger. Det er kartlagt grove lagdelte masser med lite finstoff. Grunnvannet ligger 2-3 meter under terrengoverflaten. Grunnvannsmagasinet er på ca. 2,5 km² og ligger mellom riksveg 365 og Tinnsjøen. Strømningsretningen i magasinet er fra vest mot øst. Akviferen er åpen, og nydanningen av grunnvann skjer ved infiltrasjon fra vassdrag og nedbør. Nydanning av grunnvann er estimert til 1,7 mill. m³/år. Noe infiltrasjon vil også forekomme fra Tinnsjøen.

Teknisk plan

De fysiske tiltakene i forbindelse med etablering av brønner er gjennomført. Det gjenstår noe arbeider med etablering av ledning fra brønn 3 og sikring av brønn og brønnområde. Brønn 3 har hovedprioritet med potensial for uttak på inntil 16,5 l/s. Brønn 1 og 2 har alternerende prioritet. Disse kan pumpes med inntil 12,5 l/s hver. Vannverket pumper vann til høydebasseng som sørger for utjevning av forbrukstoppene.

Forholdet til offentlige planer

Brønnområdet ligger innenfor reguleringsplan for Atrå fra 1995. Området er regulert til friluftsmål. Brønnområdet er registrert i database for kommuneplaner under arbeid, slik at området tas hensyn til ved revisjon av planene.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter, samt berørte parter for uttalelse. Høringsuttalelsen har vært forelagt søkeren for kommentar.

NVE har mottatt følgende uttalelse til søknaden:

Telemark fylkeskommune uttalte i brev av 14.10.2013:

"Hensyn til automatisk fredete kulturminner

Vi kjenner ikke til automatisk fredete kulturminner som kommer i konflikt med tiltaket. Vi vil likevel gjøre oppmerksom på meldeplikten etter kulturminneloven § 8 annet ledd:

"Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på et automatisk fredet kulturminne på en måte som nevnt i § 3 første ledd, skal melding etter første ledd sendes med det samme og arbeidet straks stanses i den utstrekning det kan berøre kulturminnet. Vedkommende myndighet avgjør snarest mulig -og senest innen 3 uker fra det tidspunkt melding er kommet fram til vedkommende myndighet -om arbeidet kan fortsette og vilkårene for det. (...)"

Meldeplikten oppstår når det oppdages automatisk fredete kulturminner som ikke var kjent på forhånd. Bestemmelsen legger et klart ansvar på tiltakshaver om å følge stanse- og meldeplikten. Tiltakshaver skal forsikre seg om at de som utfører arbeidet på stedet er kjent med stanse- og meldeplikten, men det er tiltakshaver selv som står ansvarlig for at fredete kulturminner ikke skades. Telemark fylkeskommune er rette adressat for en eventuell melding. Om det påvises automatisk fredete kulturminner er det Riksantikvaren som avgjør om arbeidet kan fortsette og vilkårene for det.

Meldeplikten må innarbeides i miljø- og transportplanen.

Forholdet til nyere tids kulturminner

Vi kjenner ikke til etter-reformatoriske kulturminner av nasjonal verdi eller interesse innenfor planområdet. Innenfor sikringssonen ligger det flere fredete og SEFRAK-registrerte bygg. På nåværende tidspunkt kan vi ikke se at tiltaket vil komme i konflikt med nasjonale interesseområder, eller nyere tids kulturminner i nærheten."

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Brønnområdet ligger på Sandven rett nord for elva Gøyst der den renner ut i Tinnsjøen. Brønnene er etablert i en avsetning ved utløpet av Gausetdalen i nordenden av Tinnsjøen. Avsetningen er et breelvdelta med en mektighet på rundt 30 meter. Øvre sjikt består av elveavsetninger. Det er kartlagt grove lagdelte masser med lite finstoff. Grunnvannet ligger 2-3 meter under terrengoverflaten. Grunnvannsmagasinet er på ca. 2,5 km² og ligger mellom riksveg 365 og Tinnsjøen. Strømningsretningen i magasinet er fra vest mot øst. Akviferen er åpen, og nydanningen av grunnvann skjer ved infiltrasjon fra vassdrag og nedbør. Nydanning av grunnvann er estimert til 1,7 mill. m³/år. Noe infiltrasjon vil også forekomme fra Tinnsjøen. Gjennomsnittlig vannuttak er på 6,5 l/s med maksuttak på 16,5 l/s. Nydannelsen av grunnvann er derfor mye større enn planlagt vannuttak som et gjennomsnitt over året. Pumping av brønn 3 med 16,5 l/s over lang tid ga en senkningstrakt som strakte seg 115 meter rundt brønnen. Avsenkningen i brønnen var på 85 cm ved pumping av 22 l/s. NVE mener at det omsøkte vannuttaket er innenfor akviferens tåleevne.

Naturmangfold

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter å vurdere planlagte tiltak opp mot relevante paragrafer i naturmangfoldloven. I NVEs vurdering av søknaden om vannuttak til Atrå vannverk legger vi til grunn bestemmelsene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5 samt §§ 8-12.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 10.01.2014. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og det foreligger tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet.

NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges vekt. Eksisterende vei benyttes og inngrepene foregår over et svært begrenset areal. Det forekommer ingen utvalgte naturtyper eller rødlistede arter innenfor influensområdet til grunnvannsbrønnene. Grunnvannsuttaget vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper, arter eller økosystemet gitt i naturmangfoldloven §§ 4 og 5. NVE har også sett dette i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Prinsippet om samlet belastning i naturmangfoldloven § 10 er vurdert, og er ikke avgjørende for konsesjonsspørsmålet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Vannkvalitet og forsyningssikkerhet

Vannkvaliteten i akviferen har vist seg å være god. I dag består vannbehandlingen av alkalisering med marmor og lufting. Det er planlagt lagt restriksjoner på området rundt brønnene etter drikkevannsforskriften. Etablering av ny brønn vil bidra til økt forsyningssikkerhet. Gamle brønner vil fungere som reservebrønner.

Andre interesser

Området der brønnene er anlagt er i dag båndlagt med hensynssoner etter avtale med grunneierne. I reguleringsplan for Atrå er området avsatt til friluftsmål. Bortsett fra et mindre inngjerdet område, vil området fortsatt være tilgjengelig for allmennheten.

Nord for brønnområdet, nærmere elva Mår, er det registrert en rekke kulturminner. Det er ikke kjente kulturminner innenfor planområdet, men muligheten for å støte på slike ved arbeid i marken anses som stor. Det er tiltakshavers ansvar å sørge for at de som utfører arbeidet er gjort kjent med meldeplikten etter kulturminneloven § 8 og at arbeidet stanses umiddelbart ved funn.

Oppsummering

Tinn kommune søker om tillatelse til uttak av grunnvann fra brønner i løsmasser på Sandven ved Atrå i Tinn kommune. Formålet med uttaket er alminnelig vannforsyning. Eksisterende vannforsyning er fra to brønner i samme område. Det er nå etablert en tredje brønn for å sikre vannforsyningen. Det søkes etter vannressursloven om et midlere uttak på 6,5 l/s med et maksimalt uttak på 16,5 l/s i inntil 10 timer. Høydebasseng vil utjevne forbrukstoppene. Undersøkelser viser at grunnvannsforekomsten er godt egnet til drikkevannsmål med god kapasitet. NVE mener at grunnvannsuttaget ikke vil ha nevneverdig påvirkning på noen allmenne interesser.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Tinn kommune tillatelse etter vannressursloven § 8 til uttak av grunnvann fra brønn i løsmasser på Sandven ved Atrå i Tinn kommune. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til plan- og bygningsloven

”Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker” gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av drikkevann ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Grunnvannsuttak

Tillatelsen gjelder et midlere uttak av grunnvann på 6,5 l/s med et maksimalt uttak på til sammen 16,5 l/s fra 3 brønner, etablert i løsmasser på Sandven ved Atrå.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Anleggsvei	Eksisterende turvei benyttes.
------------	-------------------------------

Mindre endringer kan godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Tønsberg og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Arbeidet skal utføres skånsomt med så smale traseer som mulig. Midlertidige anleggsområder skal ryddes opp på en slik måte at det tilrettelegger for naturlig gjengroing av arealene.

Post 7: Automatisk fredete kulturminner

Vi minner om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jf. kulturminneloven § 8 (jf. vilkårenes pkt. 3).